A°. 1857. Opregte Woensdagsche N°. 255.

HAARLEMSCHE COURANT

van 28 October.



Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 24 October.

De terugkomst H. H. M. M. uit Ischl wordt in de volgende week te gemoet gezien.

— Men is hier ter stede geenszins verrast geworden door het berigt uit Konstantinopel, dat *Reschid-bassa* op nieuw in het turksche Bewind was geroepen. In de laatst ontvangene depeches van den oostenrijkschen gezant, baron *v. Prokesch*, was deze gebeurtenis als zeer nabij aangekondigd. Men spreekt van eene nieuwe nota van de Verhevene Porte, waarin wordt gewaagd van de revolutionaire woelingen in de vorstendommen; van de ongunstige terugwerking van deze onlusten in de slavische, aan Turkije onderworpen landschappen, en van de noodzakelijkheid om op eene krachtdadige wijze daaraan paal en perk te stellen. Intusschen is de door Vorst *Danilo* opgeruide Wacsowiser-bevolking voorshands tot haren pligt gebragt, en heeft zij hare schatting aan den bassa van Scutari betaald. Het gebeurde is echter van dien aard, dat dergelijke woelingen elk oogenblik kunnen worden herhaald, en uit dien hoofde heeft de in Dalmatie commanderende bevelhebber eenige versterking van troepen verlangd. Inmiddels heeft Vorst *Danilo* goedgevonden, den titel van Vorst van Berda bij dien van Montenegro te voegen.

— Aan den doorvoer der goederen, welke, over den weg langs den Lago-Maggiore, uit Zwitserland naar Italie worden gebragt, is vrijdom van doorvoer-tol toegezegd.

BERLIJN, 26 October.

Het ochtend-berigt van den toestand des Konings luidt heden aldus: „De verbetering van Z. M. toestand is in de afgeloopen 24 uren kennelijk toegenomen."

Z. M. bevindt zich in staat om gedurende eenige uren het bed te verlaten. Zoodra de geneesheeren er geen bezwaar in vinden, dat de Koning gebruik maakt van een rijtuig, zal Z. M. naar Charlottenburg worden overgebragt.

De wijze, op welke Z. K. H. de *Prins van Pruissen* het hem opgedragen gezag heeft aanvaard, heeft een gunstigen indruk gemaakt. Men houdt zich overtuigd, dat de genoemde Vorst het eerlijk en naauwgezet zal uitoefenen. Al de ministers blijven aan 't bewind, en ook in den hofstaat komt geene verandering. Omtrent de staatkundige aangelegenheden van den dag, welke Pruissen het meest betreffen, staat het geschil met de deensche Regering, omtrent de duitsche vorstendommen, op den voorgrond. Het is niet vermoedelijk, dat in de rigting der pruissische staatkunde dienaangaande eene verandering zal komen, en deze was, om de zaak onmiddelijk voor de Bonds-vergadering te brengen, indien het mogt blijken, dat het Kabinet van Kopenhage 'er zich op bleef toeleggen om dezelve op de lange baan te schuiven; — en dat wel in de stellige verwachting, dat Oostenrijk alsdan niet achterlijk zal blijven; te minder, vermits men reden heeft te verwachten, dat Pruissen, ofschoon het zich dewegens zijne stem heeft voorbehouden, zich in de zaak der vorstendommen niet tegen het Kabinet van Weenen zal verklaren.

PARIJS, 25 October.

De generaal *de Goyon*, de bevelhebber van het fransche expeditionaire leger te Rome, heeft onlangs de stad Napels bezocht, waar hij, naar men thans meldt, gedurende slechts vier dagen zijn verblijf heeft gehouden. Het doel van dat bezoek wordt zooveel mogelijk geheim gehouden, en de generaal heeft zich volstrekt niet in zijne officiële betrekking vertoond, maar als bijzonder persoon verscheidene uitstapjes buiten de hoofdstad gedaan. Vermoedelijk heeft hij ook Gaëta bezocht, 't welk, sedert daar, op last van den Koning van Napels, uitgebreide verdedigingswerken zijn aangelegd, eene der best gelegene en sterkste vestingen van Europa is geworden. Terwijl de generaal *de Goyon* zich te Napels bevond, hebben zich bij hem vervoegd de fransche generaals *Thierry* en *d'Hugues*, zoo het heette, om getuigen te zijn van de uitbarstingen van den Vesuvius. De gelijktijdige aanwezigheid van drie fransche legerhoofden heeft, terwijl de diplomatieke betrekkingen tusschen Napels en Frankrijk nog ver van hersteld zijn, aanleiding gegeven tot allerlei gissingen.

— Volgens het republikeinsche dagblad *le Siècle* vindt de inteekening, welke in Italie is geopend tot het erlangen van bijdragen voor een monument, ter eere der nagedachtenis van den heer *Daniel Manin*, den voorzitter der gewezene Venetiaansche Republiek, meer en meer bijval, waardoor die manifestatie zelfs eenigermate een nationaal karakter bekomt, vooral in Piemont, waar thans geheele provincien, vertegenwoordigd door de overheids-personen, hare bijdragen beginnen te leveren. Onder anderen is dit het geval met de provincie Cuneo, waar, bij gelegenheid van een door den gewestelijken intendant gegeven maaltijd, de heer *Mitellini*, de ondervoorzitter van den provincialen Raad aan zijne medeleden heeft voortgesteld, dat zij allen, als openbare ambtenaren, vertegenwoordigende het geheele gewest, zouden bijdragen voor het gedenkteeken *ter eere van den voormaligen President der Republiek Venetie*. Dit voorstel is eenparig en met geestdrift aangenomen en het gegeven voorbeeld zal, volgens het republikeinsche dagblad *le Siècle*, wel denkelijk in andere sardinische provincien navolging vinden.

— Graaf *Walewski*, de minister van Buitenlandsche Zaken, wordt morgen in deze hoofdstad teruggewacht.

— Volgens het half-officiële dagblad is in eene op vrijdag gehoudene zitting van de hier ter stede gevestigde Kamer van Koophandel besloten om de Regering te verzoeken tot het brengen van den koers der handels-rente op de hoogte van de escompte der Bank, dat is, op 7½ ten honderd. — Ook van de zijde van den handels-stand te Bordeaux en elders zijn in dezen zin adressen bij de Regering ingekomen.

— De zoon van het veroordeelde arabische opperhoofd *Bel-Hadj*, die, zoo als men zich zal herinneren, herwaarts is gekomen om bij de Keizer gratie voor zijnen vader te verzoeken, is naar de algerijsche kolonie teruggekeerd en dezer dagen te Marseille scheep gegaan. De heer *Favre* heeft den jongen man tot aan die haven vergezeld.

— De heer *Louis Veuillot* heeft in het door hem bestuurde ultramontaansche hoofdorgaan *l'Univers* de laatste door den bisschop van Straatsburg uitgevaardigde pastorale circulaire toegelicht, en zich bij die gelegenheid zeer nadrukkelijk beklaagd over de Regering, die toelaat, dat de drukwerken der protestantsche propaganda, over welke de bisschop zich volgens roeping en pligt zoo ongunstig heeft uitgelaten, worden uitgegeven en verspreid onder het zegel van het fransche ministerie van Binnenlandsche Zaken. Volgens den clericalen dagblad-bestuurder moest de Regering, in stede van op die wijze dergelijke drukwerken als 't ware zijdelings te erkennen, veeleer een censuur invoeren op kerkelijke drukwerken, niet alleen de protestantsche, maar ook die katholieke, welke met de leer strijdige beginselen inhouden, en zou daardoor een onberekenbaar nut worden gesticht en de ware geloovigen voor veel ergenis en krenking blijven bewaard.

In het meergenoemde clericale hoofdorgaan wordt de aandacht gevestigd op de tegenwoordige geld-crisis, welke zoowel in de Vereenigde-Staten en Engeland, als in Frankrijk en Duitschland, aanleiding geeft tot vele bankbreuken en de Banken noopt tot het nemen van voor het publiek hoogst bezwarende maatregelen van voorzorg. Volgens dat blad hebben er om de vijf jaren dergelijke financiële verwikkelingen plaats en herneemt steeds de speculatie-geest zijnen loop, nadat de markt door de bankbreuken is schoon geveegd. Vermits de crisis altijd in verhouding staat tot het krediet en in de laatste tijden het krediet als 't ware grenzenloos is geweest, zoo is ook de tegenwoordige crisis ongehoord ernstig. De schrijvers van *l'Univers* drijven den spot met diegenen, welke hebben beweerd, dat het land met goud uit Californie en Australie zou worden overstelpt, en verkondigen, dat het gebrek aan specie zoo drukkend is, dat eene, onder anderen, door den staathuishoudkundige *Michel Chevalier* zoo zeer gevreesde overstelping indedaad als eene groote weldaad zou moeten worden beschouwd voor dit land, waar het goud, in stede van intevloeijen, thans met kracht en geweld uitvloeit. Volgens *l'Univers* zal de geduchte les, die men thans weder ontvangt, evenwel niet baten, en zal men, nadat het onweder is overgedreven, zich voorzeker weder met vernieuwde woede overgeven aan speculatie-ondernemingen en windhandel.

— Het dagblad *l'Univers* ziet de zaken, wat Belgie aangaat, niet zeer gunstig in, en meent, dat door de zwakheid van het ministerie *Vilain-de Decker* de belangen der revolutionaire partij daar te lande zeer in de hand worden gewerkt. Het is, volgens dat blad, zeer te vreezen, dat de partij van de orde zal worden overstemd door de revolutiemannen, die de driften in beweging weten te brengen en daardoor een noodlottigen invloed op de volksmenigte uitoefenen.

PARIJS, 26 October.

Eene alhier ter stede ontvangene telegrafische depeche uit Madrid houdt in, dat het spaansche ministerie thans geheel is gereconstitueerd, en dat wel als volgt: de heer *Martinez-de-la-Rosa* staats-secretaris der Koningin en minister van Buitenlandsche Zaken; de heer *Joseph Casans* minister van Justitie; de heer *Mon* minister van Financien; de admiraal *Bustillos* minister van Marine; de heer *Bermudes de Castro* minister van Binnenlandsche Zaken; de heer *Sallaverria* minister van Openbare werken, en de admiraal *Arméro* minister van Oorlog en voorzitter van het Kabinet.

— Het manifest, 't welk door den *Prins van Pruissen* is uitgevaardigd bij gelegenheid dat hij het hoog bewind heeft aanvaard, gedurende de ziekte van Koning *Frederik Wilhelm*, is thans in zijn geheel bekend en heeft hier over het algemeen genoegen gegeven, omdat men daaruit meent te mogen afleiden, dat de verwisseling van personen geene wijziging der tot dusver door Pruissen in toepassing gebragte regerings-beginselen ten gevolge zal hebben.

— De stappen, die zijn beproefd om de Regering aan te sporen tot eene verhooging van de handels-rente, zullen wel denkelijk algemeene navolging vinden, zoo dat het te verwachten is, dat bij de steeds voortdurende financiële crisis van alle zijden adressen, zoo van bevoegde personen, als collegien, zullen inkomen. In de laatste zitting van het wetgevende ligchaam is, zoo als men zich zal herinneren, eene wet aangenomen tot hernieuwing van het privilegie der fransche Bank en zijn de vorige statuten van die instelling nog al aanmerkelijk gewijzigd, zoo dat zij thans bevoegd is om den koers der escompte en den intrest van gedane voorschotten te verhoogen tot boven het bedrag van 6 ten honderd. Bij de wet van 1807 was de Bank verpligt om wat de handels-rente betrof, zich te houden aan den koers van 6 pc. als een maximum. Gebruik makende van het nieuwe privilegie heeft de Bank van lieverlede den koers van haar escompte gebragt eerst op 6½ en nu laatstelijk op 7½ ten honderd. Terwijl de Bank de voordeelen van dezen toestand ondervindt en zij als 't ware boven de algemeene wet is geplaatst, blijft de bijzondere handel onderworpen aan de bepalingen der wet van 1807, ten gevolge waarvan geene hoogere rente kan worden bedongen dan van 6 pc. Tegen deze onregelmatigheid, voortspruitende uit den thans geboren toestand, is de hier gevestigde Kamer van Koophandel in het belang van den particulieren handel opgekomen. Wanneer dit bezwaar zal worden te boven gekomen is niet bekend; maar zooveel is zeker, dat het onderwerp uit den aard der zaak aanleiding zal geven tot de behandeling der zoo moeijelijke vraag, wat wenschelijker is, eene legale rente, of de geheele en onbelemmerde vrijheid der commerciële transactien. Zooals de zaken thans staan, moet deze vraag ten gevolge van den drang der omstandigheden zoodra mogelijk worden beslist.

— Eene alhier uit Berlijn ontvangene telegrafische depeche van gisteren houdt in, dat Z. M. de Koning waarschijnlijk tot verder herstel zijner gezondheid zich naar het slot Stolzenfels bij Coblentz zal begeven.

BRUSSEL, 26 October.

De heer *Thiers* is dezer dagen hier ter stede aangekomen. Naar men verneemt, is hij voornemens om eerlang de plaatsen te bezoeken, waar, tijdens het eerste fransche Keizerrijk, veldslagen zijn geleverd.

— De algemeene aandacht is thans zeer gespannen, in afwachting van den uitslag der verkiezing van morgen. De partijen hebben thans alle middelen uitgeput om de kiezers behoorlijk intelichten en voortebereiden, en van weerskanten vleit men zich met de overwinning. Hier ter stede is thans de vraag, of de heer *Otlett-Dupont* zal worden gekozen, voornamelijk aan de orde van den dag. De liberale lijst zal, naar men algemeen vermoedt, geheel worden ingekozen, doch de clericalen hebben geenszins alle hoop verloren op de weder-inkiezing van den heer *Otlett*, en hebben dan ook geene moeite gespaard om de anti-liberalen te doen inzien, dat zij wel zullen doen met het kiezen van dien liberaal, die, door het weigeren van het subsidie voor de vrije brusselsche Universiteit, op grond van financiële bezwaren, heeft getoond met het volste regt op den eeretitel van *onafhankelijk burger* aanspraak te kunnen maken.

Inmiddels wordt de heer *Otlett* ook als candidaat voorgedragen door de democratische partij, welker beginselen worden voorgestaan door het bekende republikeinsche orgaan *le National*. Deze omstandigheid geeft aanleiding tot hevige aanvallen van de zijde der gematigde liberalen, die zich luide beklagen over het ongerijmde verbond, 't welk ten aanzien van den heer *Otlett* tusschen de democraten en theocraten is gesloten, en een nieuw blijk zou opleveren, dat bij de partij der bisschoppen het doel de middelen wettigt, en de prelaten volstrekt niet keurig zijn omtrent deze laatsten, mits zij slechts slagen in hetgeen zij zich uit eigenbelang en partijzucht hebben voorgesteld.

's GRAVENHAGE, 27 October.

Bij kon. besluit van 22 Oct., is het kantoor der in- en uitgaande regten en accijnsen te Brielle op den voet van één kantoor vereenigd met dat van de dir. belastingen aldaar en van de dir. bel. en acc. van Oostvoorne, onder voortdurend beheer van den ontv. *A. H. J. Tissot van Patot*.

— Bij Z^r^. M^s^. besluit van 26 dezer, is 1°. de heer *J. Cremer*, havenmeester aan het Groot-Noordhollandsch kanaal te Nieuwe Diep, op zijn verzoek, uit hoofde van vergevorderden ouderdom en ligchaamsgebreken, eervol uit 's lands dienst ontslagen, met behoud van aanspraak op pensioen, met ingang van 1 Nov.; — 2°. met gemeld tijdstip de luit. ter zee 1ste kl. *G. Tichelman*, krachtens § 2 *a* van art. 33 der wet van den 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n° 126), op pensioen gesteld; — 3°. de gemelde luit. ter zee met den 1sten Nov. benoemd en aangesteld tot havenmeester aan de commercie-sluis van het Groot Noordhollandsch kanaal te Nieuwe Diep, onder bepaling, dat, zoolang hij met de genoemde betrekking zal zijn belast, het sub 2°. aan hem toegekende pensioen zal stilstaan.

— In het voorloopig verslag, nopens de voorgestelde wijziging van de gemeente-wet, met betrekking tot de pl. belastingen, komt voor, tot betoog van de stelling, dat door de tegenwoordige wet op het personeel de grootste gemeenten veel zwaarder worden gedrukt, dan die ten platten lande, dat de huurwaarde der gebouwen in groote gemeenten veel hooger is, dan in kleinere, en in sterk bevolkte plaatsen een veel grooter deel van het jaarlijksch inkomen der bewoners vordert, dan in minder bevolkte; — dat derhalve het betalen van die hoogere huishuur geenszins het gevolg is eener vrije keuze, maar van den drang der omstandigheden, en dat daaruit volgt, dat eene belasting op de vertering, gelijk gewonelijk het personeel wordt genoemd, in de sterk bevolkte steden zwaarder moet drukken, dan ten platten lande, en dat die meerdere druk nog aanmerkelijk wordt verhoogd, indien daarenboven van het deuren en venstergeld eene belasting wordt geeischt, welke klimmende is, naar gelang van het cijfer der bevolking.

Ten aanzien van den accijns op het gedisteleerd heeft men de bedenking doen gelden, dat, indien men bij 60 opcenten, die thans voor het Rijk van dit middel worden geheven, nog 100 wilde voegen, de grenzen, bij belastingen in acht te nemen, zouden worden overschreden, en dat daardoor de opbrengst in de waagschaal zou worden gesteld. Daartegen is aangemerkt, dat in vele gemeenten reeds 100 en zelfs 150 plaatselijke opcenten worden geheven, en dat die laatste heffing zelfs in Vriesland vrij algemeen is; — dat in Engeland de jenever, door de belasting, zeer hoog in prijs staat, en dat niettemin het verbruik daarvan zeer aanmerkelijk wordt bevonden.

Mogt de Regering tot haar vroeger denkbeeld eener gelijkmatige heffing van opcenten van het gedisteleerd terugkomen, dan zoude men het cijfer daarvan gaarne tot 150 zien opgevoerd, omdat anderszins grootere gemeenten, in stede van door dergelijken maatregel te worden gebaat, daarmede zouden verliezen. Velen hebben echter in het belang van kleinere gemeenten daar bezwaar in gevonden, en het cijfer niet hooger wenschen opgevoerd te zien, dan tot 100.

— Den 24sten October is het voorloopig verslag opgemaakt over het *negende* hoofdstuk lt. A der staats-begrooting voor 1858, nopens de renten der openbare schuld.

Verscheidene leden hebben gewenscht, dat de post van *f* 416,500 voor renten van schatkistbiljetten, die zeer vermoedelijk niet noodig zullen worden bevonden, niet in rekening zal worden gebragt, en alleen voor memorie zal worden uitgetrokken. Andere leden hebben zich echter daar geenzins mede vereenigd, en hebben gemeend, dat, vermits die schatkist-biljetten eene werkelijke schuld vertegenwoordigen, de Wetgever, door het vermelden der renten, moet toonen, dat men die schuld erkent, en het altijd tot de mogelijkheden behoort, dat de Regering zelfs in het jaar 1858 in de verpligting kan geraken om zich van die schatkist-biljetten te bedienen.

Eenige leden hebben de vorige bedenkingen weder opgeworpen tegen de naar hun inzien willekeurige berekening, waarbij een bedrag wordt aangewezen van *f* 626,362, als de verpligte amortisatie volgens de wet van 1841.

— Het verslag over de begrooting van het *twaalfde* hoofdstuk, voor de onvoorziene uitgaven, is almede den 24sten October vastgesteld. Men heeft daarbij aanmerking gemaakt op sommige posten, welke, gelijk uit de overgelegde opgave is gebleken, in 1856 op het hoofdstuk voor dat jaar zijn gebragt en geleden, en gemeend, dat daaronder uitgaven waren, die op dat hoofdstuk niet te huis behoorden.

Zoo heeft men zich niet kunnen vereenigen met het brengen van gelden op dit hoofdstuk voor het uitbetalen van tractement aan een rijks-ambtenaar, omdat de Rekenkamer weigerde die post te verevenen. Men heeft gemeend, dat op dergelijke wijze de controle der Rekenkamer krachteloos werd gemaakt. Men heeft ook aan den anderen kant de bedenking doen gelden, dat de Rekenkamer geen regt heeft om over de geldigheid van eenig pensioen te oordeelen, en heeft deswegens eenige inlichting verlangd.

De posten van bijdragen voor het gedenkteeken op den Dam te Amsterdam, en voor de feesten, bij de opening van den duitschen spoorweg, hebben eenige aanmerkingen uitgelokt. Sommigen hebben begrepen, wat dit laatste betreft, dat de kosten voor de feesten, betreffende den spoorweg, door de steden hadden behooren te worden betaald, welke daar een meer bijzonder belang bij hebben,

— Den 24sten is ook het verslag over de middelen opgemaakt. Men merkt op, dat deze voordragt, gemerkt de voorstellen, welke door de Regering tevens zijn ingediend, als van een voorloopigen aard moet worden beschouwd, maar dat, in elk geval, de opbrengst der middelen veel hooger kan worden gesteld, en wel zoodanig, dat de buitengewone bijdrage van anderhalf millioen voor de Marine zoude kunnen vervallen.

Andere leden hebben daar veel bezwaar ingevonden, en gemeend, dat op het gestadig klimmen van den opbrengst der belastingen niet altijd kan worden gerekend, en dat, bij mogelijke rampen, daaruit groote verwarring in de geldmiddelen zou kunnen ontstaan.

De voorgestelde afschaffing van de 38 opcenten van het geslagt heeft de goedkeuring der meerderheid niet weggedragen.

HAARLEM, 27 October.

Telegrafische berigten uit Triest en uit Marseille van den 26sten, en uit Londen van den 27sten maken melding van de aankomst van o. i. brievenmaal, met brieven uit Calcutta van den 24sten September, en uit Bombay van den 3den October. Al de opgaven nopens den hoofd-inhoud, komen hierin overeen, dat de aanval der britsche troepen op Delhi den 14den September is ondernomen, en dat die stad den 20sten is vermeesterd. Aan beide zijden is veel volk gebleven, en, zoo gemeld wordt, hebben de opstandelingen een hardnekkigen tegenstand geboden.

Den 16den werd de tegenstand van Lucknow nog voortgezet, en in den 19den daaraanvolgende waren de generaals *Outram* en *Havelock* de Ganges overgetrokken, ten einde de genoemde stad te ontzetten. Van verschillende kanten werd gemeld, dat, in weerwil van den val van Delhi, de toestand van de britsche krijgsmagt in het noordwestelijke gedeelte van Bengale nog altijd als moeijelijk werd beschouwd. Intusschen waren 'er zeven transportschepen met versterkingstroepen aangekomen.

In Triest had men berigt, dat Pendschaub, Deccan en het presidentschap van Madras bij voorduring in rust waren gebleven.

— Bij ordonnantie van den Koning van Sardinie van den 25sten October is de Kamer der vertegenwoordigers daartelande ontbonden; zijn de kiescollegien tegen den 15den November voor de benoeming van Gedeputeerden bijeengeroepen, en zal de zitting der wetgevende Vergadering den 14den December weder worden geopend.

— Een telegrafisch berigt uit Triest van heden bevat het verblijdend berigt, dat den 10den September de bevolking van Java en van de overige nederlandsche bezittingen in den Indischen-Archipel het voorregt eener ongestoorde rust bleven genieten. — Op Java scheen eene voortdurende droogte te heerschen.

In de verl. zaturdag te Rotterdam gehouden algemeene vergadering der Kon. Ned. Yachtclub is onder anderen berigt, dat in het aanstaande winter-saizoen in het Vereenigings-gebouw wederom voorlezingen over onderwerpen van wetenschappelijken aard gehouden zullen worden, en wel op veel uitgebreider schaal dan verleden jaar. — Als een gevolg van den in eene vorige vergadering door Z. K. H. Prins *Hendrik* geuiten wensch, om in het Vereenigingsgebouw eene handels-bibliotheek te vestigen, is door den vice-president kennis gegeven, dat er uitgezet bestaat, dien wensch verwezenlijkt te zien, en dat daartoe medewerken de Kamer van Koophl. en Fabr., alsmede het departement Rotterdam der Nederl.-Maatsch. tot bevordering van nijverheid, welke commissien hebben benoemd om met den Raad der K. N. Y. daartoe pogingen aan te wenden. Die commissien hebben met het bovenstaande doel zich tot ééne commissie gevormd, welker voorzitterschap aan Z. K. H. Prins *Hendrik* aangeboden en door dezen aangenomen is.

— De vermaarde Lieve Vrouwen Broederschap, opgerigt in 1380, welke Z. M. den Koning, met den titel van „opperste of zwanenbroeder", aan haar hoofd heeft en Z. K. H. Prins *Frederik* onder hare broeders mag tellen, heeft dezer dagen te 's Hertogenbosch hare gewone jaarlijksche vergadering gehouden in haar fraai, eenige jaren geleden herbouwd, gothisch paleis. In die vergadering zijn benoemd: tot regerenden proost over 1858 de heer jhr. mr. *L. J. A. A. de la Court*; tot toezienden proost over 1858 de heer mr. *P. Verhellouw*. Tot candidandi in de hervormde lijn zijn benoemd de heeren *J. de Bergh Jr.* en *J. Leijendekker*. Des namiddags heeft de broederschap in hare groote zaal volgens gewoonte een prachtig diner gehouden.

— Op verzoek van het britsche gezantschap is de volgende kennisgeving, welke de lords van het committé des Geheimen Raads voor den handel in de britsche *Shipping Gazette* hebben doen openbaar maken, in de *Nederl. Staats-Courant* geplaatst:

„*Aan reeders en gezagvoerders van vreemde schepen.*"

„Reeders en scheepsbevelhebbers, welke wenschen dat de namen van hunne schepen in de eerst uitgeveven Algemeene lijst van koopvaardijschepen (*Mercantile Navy List*) worden opgenomen, ten einde een signaal vastgesteld worde, door middel waarvan zij hunne identiteit kunnen doen kennen door engelsche oorlogs- of andere schepen, die zij in zee ontmoeten, of door signaal-stations op de kust van Engeland, opdat zij in de scheepslijsten zouden kunnen vermeld worden, gelieven door tusschenkomst van de consuls hunner natien, of van een in Londen gevestigd agentschap, de volgende bijzonderheden mede te deelen: den naam van het schip, voluit; — de tonnemaat; — de paardenkracht, zoo het een stoomvaartuig is; — de haven, waar het te huis behoort; — de nationale vlag, onder welke het schip vaart. Alle mededeelingen moeten worden gezonden aan het adres van *J. H. Brown Espre, Registrar General of Shipping and Seamen, Adelaide Place, London Bridge. London. E. C.*"

— De heer *F. J. van Vree*, bisschop van Haarlem, heeft, onder dagteekening van 19 October jl., uit Sassenheim, bij pastoralen brief aan de geestelijkheid en de geloovigen in zijn bisdom, kennis gegeven van zijn besluit, om eene reis naar Rome te ondernemen. Bij zijne consecratie heeft de prelaat beloofd om de vier jaren aan den Paus verslag te doen van den staat des bisdoms, en verlangt hij ditmaal het kerkelijke opperhoofd in persoon dit verslag te gaan aanbieden.

De bisschop heeft tot zijnen algemeenen vicaris aangesteld den heer *E. S. van der Haagen*, geheim kamerheer van den Paus, deken en pastoor te Soeterwoude.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 27 October. Den 26sten dezer in Texel binnengekomen: *Santa Rosa*, Buykes, Curaçao; de stoomb. *Diana*, Londen; *Inga*, Juul, Osterrisoer. Gisteren nog: *Karsina*, Waterborg, Hartlepool; *Margrietha*, de Jonge, Archangel; *Vrouw Martha*, Wegener, St. Petersburg; *Mercure*, Babbé, Umea; *Catharina Wilhelmina*, Boersma en *Stad Enschedé*, Niggebrugge, beide van Memel. Niets uitgezeild. Wind n. o.

Den 26sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Catherina & Mary*, Hughes, *Cassandra*, Hudson, *Joseph & Mary*, Jenkins en *Sylph*, Evans, alle 4 van Liverpool; *Bernard Boiten*, Passaort, Chester; *Thos Rising*, Bullard, Boness; *Ocean Child*, Gau en *Pearl*, Cademy, beide van Newcastle; *Klaartje*, de Ruiter, Sunderland; *Gesina*, de Haan, *Janna Lukkiena*, Bontekoe, *Arendina Catharina*, Leeuwes en *Edouard*, Foeluck, alle 4 van Archangel; *Freerk Jan*, Smidt, *Genius*, Feindt, *Kjerstina Margrietha*, Abrahamsen en *Marius*, Hemmes, alle 4 van St. Petersburg; en uitgezeild: *Diedrich*, Ingman, Reval. Het schip *Whampoa*, naar Batavia, is bij het Pampus geankerd. Wind n. o.

Den 26sten dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Madura*, Draijer, Padang naar Rotterdam.

Voor 13 dezer te Konstantinopel binnengekomen: *Pandora*, Jongebloed, Ibraïla naar Falmouth.

Den 13den dezer te Gibraltar binnengekomen: *Sarah Maria Ann*, Edwards, Brindisi naar Amsterdam.

Den 22sten dezer van Liverpool uitgezeild: *Vertrouwen*, Regtdoorzee, Curaçao.

AMSTERDAM, 26 October. Volgens brief van kapt. de Veer, voerende het barkschip *Dirk Arnold*, van Sunderland naar Point de Galle, was hij 25 dezer in goeden staat zeilende bij Bevesier; aan boord was alles wel.

DEAL, 23 October. Het schip *Anna Maria*, kapt. Butter, van Delfzijl naar Cardiff, is in den nacht van 21 dezer overzeild en gezonken, doch het volk, uitgenomen een man, gered.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

27 *October* 1857. 4½ *ure*.

	van	tot	gebl.		van	tot	gebl.
Ned. Thesaur.	—	—		*Polen* O. 4 p	—	—	—
„ N. Bank	—	—	—	*Pruiss.* O. 4½ „	—	—	—
W. Schuld 2½ p	62	3/8	—	„ A. 3½ „	—	—	—
„ . 3 „	74 11/16	—	—	*Oostr.* O.G. 5 „	—	—	—
„ . 4 „	95 7/16	9/16	—	„ „ 4 „	—	—	—
Amort. Sd. 3½	—	—		„ Met. 5 „	71 3/8	½	—
Handl. Ms. 4½ „	143	144	—	„ R. A. 5 „	83 ½	5/8	—
O. Leen. 4 „	92 ½	—	—	„ N. 5 „	73 ¼	½	—
Holl. Spw. . .	—		—	„ 54. 2½ „	37 1/8	3/16	—
Leening 4½ p	—	—	—	Wr. Bk. . *f*	—	—	—
Rijn Spw. 4½ „	—		—	„ . . „	—	—	—
M. Wld. 4 „	—	—	—	„ 4 p	305	306	—
Belg. C. 2½ „		—	—	*Nap.* L. B. 5 „	—	—	-
Cert. R. 2½ „	50 ¼	—	—	Cert. R. 5 „	—	—	—
Frkr. Cert. 3 „	60 ½	—	—	*Den.* O. L. 5 „	—	—	—
Spanje O. 1½ „	24 7/8	25 1/16	25	„ 3 „		—	—
Obl. . . 3 „	41	—	—	*Brzl.* 24. 5 „	95 ½	-	-
„ B. 3 „	36 ½	¾	—	39. 5 „	—	—	-
A. S.	—	—	—	43. 5 „	—	—	—
B. C.	—	—	-	52. 4½ „	—	—	—
Portg. Obl. 3 p	43 7/16	½	—	*Sard.* C. 5 „	—		—
Obl. 56 3 „	43 ¼	—	—	*Peru* 54 4½ „	—	—	—
„ C.	—	—		P.	—	—	—
Rusl. H&C. 5 p	102 ¾	-	—	*Eq.* 55. 1 „	13 1/16	1/8	onbep.
„ 5 „	101 7/8	102	101 7/8	*Vensl.* Obl. 4½ „	27	¼	—
Cert. Obl. 5 „	91	¼	—	U. 2 „	11 7/16	½	—
„ . 4 „	83 ¾		—	*Gren.* Obl. 3½ „	17 1/16	1/8	17 1/16
„ Stglts 4 „	83 5/8	—	—	U.	5 5/16	—	—
„ N. 4 „		—	—	*Mex.* Obl. 3 p	17 5/8	¾	—
„ 54. 5 „	96	3/8	—	*N. Am.* Ph. H. *f*	—	—	—
„ 55. 5 „	98 ¼	7/8	98 11/16	Ph. B.	—	—	—
„ H. 5 „	95	¼	95	„ R. 6 p	-	—	—
„ L. 5 „	—	—	-	Am. Bank .	—	—	—
„ L. 4½ „	—	—	—	Ill. Sp. A. . .	88	90	89
Insch. . 6 „	63 3/8	—	—	„ Obl. C. B. 7 p	72	75	—
Cert. . 6 „	64 3/8	—	—	Lousiana 5 „	—	—	—
Polen A. . *f*	—	—	—	*Grkl.* Obl. 5 „		—	—

Russische Spoorweg 73½. Handelm. contant 142¾ à 143. — Beleening 6. Prolongatie 6. Disconto 6.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

P. F. M. UZURET, *President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

De beurs was voor de meeste fondsen gunstiger gestemd dan gisteren, voornamelijk voor de Ill. spoorw. Mexico en Grenada waren minder gewild.

WEENEN, 27 October. De 5 pc. metall. 80½.

LONDEN, 27 October. De 3 pc. gecons. resc. 88 7/8 à 89. Spanje 1½ pc. 25½ à 5/8.

PARIJS, 27 October. De 3 pc. renten 66 fr. 90. Spanje 3 pc. 37¾.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 27sten October 1857.

Petersburg 2/m. 170 papier. *Porto* 3/m. 41. *Lisbon* 3/m. 41. *Hamburg* 2/m *f* 34 11/16 geld; idem zigt *f* 35 5/16. *Londen* 2/m. *f* 11,55; idem zigt *f* 11,72½ alles geld. Disconto 6 pc.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 26 October. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. vond heden tot 40 à 50 c. lager trage koopers; goede en puike jar. die zeer schaarsch is *f* 9,75 à *f* 10,25; mindere *f* 7,75 à *f* 9,50; goede en puike nieuwe *f* 10,50 à *f* 10,75; mindere *f* 8,25 à *f* 10,25; roode merkelijk lager afgegeven; 164, 166, 168, 170 p. n. Hoogl. Kleefs. *f* 320, *f* 340, *f* 350, *f* 360; 167 p. dito *f* 340; 162 p. jar. dito *f* 330; 160 p. n. Bovenl. *f* 300; 160 p. jar. dito *f* 320. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams. 30 c. lager, *f* 6 à *f* 7,30; voorts 153, 154 p. n. Belgis. *f* 210; 146 p. Koningsb. *f* 175; in publ. veiling 40 last 111, 116 p. (Amst. sch.) meerder en minder besch. Petersb. *f* 157, *f* 168. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. 20 c. lager, winter *f* 5,80 à *f* 6,50; dito zomer *f* 5,60 à *f* 6,50. *Haver* 20 c. lager; Zeeuws. en Inl. korte *f* 4,30 à *f* 5,30; dito lange *f* 3 à *f* 4,50. *Boekweit f* 3 hooger, op 140 p.: Noord-Brab. *f* 238, *f* 240, *f* 245. *Erwten:* Zeeuws. groene 25 c. lager *f* 7,75 à *f* 8,75; groote dito *f* 8 à *f* 10; Geld. graauwe *f* 12 à *f* 15. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. witte 30 c. lager, *f* 12 à *f* 13,50; dito bruine 25 c. lager, *f* 8,50 à *f* 10,75; dito paardenb. 50 c. lager, *f* 7 à *f* 7,60. *Koolzaad:* gewoon Zeeuwsch £ 67 in zakken. *Slagkijnzaad* zonder handel. *Kanariezaad* *f* 2 lager, *f* 14 à *f* 16.

OPMEER, 26 October. Aangevoerd 15 stapels kleine *gras-kaas*. Prijs *f* 26-50.

Ter vervulling van de vacature bij de Walsche gemeente te Delft, door het vertrek van ds. *Zubli*, zijn op het drietal gebragt de heeren *Laatsman*, cand. te Maastricht; *v. Hamel*, pred. te Groningen, en *Pitaval*, ev. dienaar in Zwitserland.

*** WIERINGERWAARD, 22 October 1857. Gisteren avond omstreeks zes uren, wierd men in deze gemeente, zeer verontrust, door eene zware opkomende brand in den naburigen polder Waard en Groet, gemeente Barsingerhorn.

Door zeer velen der ingezetenen, wierd deze brand geschat te zijn, aan de behuizing van den heer *N. J. Geertzema* aldaar; door anderen, bij hunne aldaar wonende familien of goede vrienden; de geheele gemeente verkeerde (uit de algemeene belangstelling en door het bewust zijn, dat op dit oogenblik, in en om de huizen en aldaar staande gebouwen, groote waarde aan granen, hooi, stroo, gereedschappen, enz. enz. bevondt) in ware ontsteltenis. Men liep te zamen, ging te paard of kwam met rijtuig aansnellen, om zich ter dispositie te stellen van brandmeesteren alhier; men kwam uit den naburige A. P. polder aansnellen, om de plaats des ongeluks op te sporen; dewijl men bewust was, dat *in deze gemeente*, verboden is, na zons-ondergang, ruigten op de velden in brand te steken, en alzoo nimmer plaats heeft.

Bij de terugkomst, der uitgezonden boden gebleek, dat alle de veroorzaakte onrust, hier door ontstond, dewijl men goed gevonden had, eene groote hoeveelheid stroo enz. op het land van den heer *Geertzema* voornoemd, *na zons-ondergang* in brand te steken.

De verontruste ingezetenen, gingen wel met blijdschap uit *één*; doch morrende over zoodanige handelwijze, elkander verzekerende, bij brand in den avond of nacht *in dien polder* (alwaren zulks meer geschied) niet meer te zullen verontrusten noch zich beschikbaar te stellen; ten zij, daar tegen maatregelen worden genomen.

Vijftigjarige Echtvereeniging van INGEN, DR. DOEDES, 25 October 1857. *Predikant*, met MARIA HOUTZAGERS.

Vijfentwintigjarige Huwelijksvereeniging van P. WESTERMAN HOLSTIJN en M. VERMANDE.

MEDEMBLIK, 25 October 1857.

*** Ondertrouwd:

MR. JAN GEERTSEMA VAN WYCHGEL VAN SCHILDWOLDE

en

EMILIE CHARLOTTE WILHELMINE VAN GELDROP.

Den Huize WYCHGELSHEIM, te *Schildwolde*, den 26sten October 1857.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

HOLWERD, den 22sten October 1857. J. G. SCHELTEMA, J. J. HEEP.

*** Getrouwd:

DE BILT, 23 October 1857. Mr. J. PH. VERLOREN en Jonkvrouwe M. C. SPENGLER.

*** Getrouwd:

UTRECHT, 23 October 1857. Dr. E. D. C. VAN DISSEL, van *Lochem*, en C. M. JONGENEEL.

*** Getrouwd:

IJSSELMONDE, 25 October 1857. C. KERKHOF Jr., van *Vlaardingen*, en P. A. ROLLOOS.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *J. C. A. SCHUMER*, hartelijk geliefde Echtgenoot van C. A. VON HEMERT.

AMSTERDAM, 22 October 1857.

*** Bevallen van een ZOON *R. W. FONTEIN*, geliefde Echtgenoote van DIRK FONTEIN Az.

FRANEKER, 23 October 1857. Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON, Vrouwe *W. A. M. VAN VALKENBURG — ENSCHEDÉ*.

HAARLEM, 24 October 1857. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *E. F. J. SMITH*, geliefde Echtgenoot van A. T. VAN CASTEEL.

ROTTERDAM, 25 October 1857.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON *P. H. COCHINS*, geliefde Echtgenoote van W. S. BLOEM.
EWIJK, 25 October 1857.

*** Bevallen van een ZOON *E. A. SCHOUTEN*, geliefde Echtgenoot van J. BEIJERS.
WEESP, 25 Oct. 1857.

*** Bevallen van een' ZOON *L. LOOS DEHLMAN.*
AMSTERDAM, 25 October 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 67 jaren, onze waarde Zuster en Behuwd-Zuster SIJTSKE ZIJLSTRA, Weduwe van den Heer Mr. *W. M. Reinbach* in leven Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van Friesland.

FRANEKER, den 20sten October 1857.
Eenige kennisgeving.

C. ZIJLSTRA, Wed. Mr. *S. Wijbenga.*
N. A. DE VRIES.
A. DE VRIES, ZIJLSTRA.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoote AAGJE NIEUWENHUIZEN, in den ouderdom van 46 jaren en 9 maanden; na eene gelukkige verbindtenis van 17 jaren beween ik met mijne vier Kinderen haar gemis W. HEYMAN.
ZAANDAM, 22 October 1857.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 51 jaren, de Hoog-Edel Gestrenge Heer F. W. LE MAIRE KNOTZER, Ridder van den Nederlandschen Leeuw en van de Eikenkroon, Majoor der Infanterie, diep betreurd door zijne Weduwe en zijnen eenigen Zoon.

LEEUWARDEN, 23 October 1857.

S. M. A. LE MAIRE KNOTZER, geboren HEINSIUS.
F. LE MAIRE KNOTZER, 2e Lt. der Infanterie.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot JOHANNA MARIA VAN DEN BERGH, werd mij heden, na eene korte maar hevige ziekte, door den dood ontrukt, in den ouderdom van ruim 42 jaren. Ik verlies in haar de beste Echtgenoot en mijne zes Kinderen de teederste Moeder.

ZALT-BOMMEL, 23 October 1857.

J. H. KOOPMAN.
Algemeene kennisgeving.

*** Den 23sten October 1857, is te UTRECHT overleden, de Wel-Edel-Gebore Jonkvrouwe HENRIETTE ELIZABETH ADRIANA PRINS.
Eenige kennisgeving.

*** Ten tweede male werd ons ouderhart diep gewond, daar wij heden de treurige tijding ontvingen, dat den 22sten Augustus laatstleden op eene reize naar *Boston*, aan boord *de Zeemanshoop*, Kaptein *Hanssen*, onze hartelijk beminde jongste Zoon JACOBUS, na eene ziekte van slechts 9 dagen, in den jeugdigen leeftijd van 17 jaren en ruim drie maanden, is overleden. God schenke ons en onze kinderen troost en kracht om in zijnen wil te berusten en lenige de smart aan ons diep gewond ouderhart.

EDAM, 23 October 1857.

P. VAN VEEN.
H. E. VAN VEEN, KOOPMAN.

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, in den ouderdom van circa 79 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot P. J. BOOMSMA, tot innige droefheid van mij, mijne Kinderen en Klein-Kinderen.

EDAM, 23 October 1857.

W. VERSTEVEREN, Wed. *P. J. Boomsma.*
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Na eene zeer smartelijke en langdurige ziekte, overleed heden namiddag, tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van ruim 48 jaren, onze dierbare Echtgenoot en Vader Dr. JODOCUS HENRICUS REDDINGIUS Gz., Predikant bij de Hervormde Gemeente te dezer stede.

M. B. P. HUGUENIN, Wed. *J. H. Reddingius Gz.*
P. J. REDDINGIUS.
FRANEKER, 24 October 1857.

*** Na eene korte ongesteldheid, overleed heden op het *Muiland, te Angeren in Over-Betuwe*, tot mijne diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde eenige overgeblevene Zuster GRADA HESTER COCK, in den ouderdom van vijf en zeventig jaren.

Mevrouw de Weduwe C. H. C. DE RANITZ, Geb. COCK.
Den huize DOORNIK, den 24sten October 1857.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Na een langdurig ziekbed, is mijn geliefde Echtgenoot, de Heer HEL. JOH. REMIJ, in den hoogen ouderdom van bijna 82 jaren, gisteren avond zacht ontslapen.

ROTTERDAM, 24 October 1857.

Wed. H. E. REMIJ, geb. DUTILH.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den gezegenden ouderdom van ruim 88 jaren MATTHEUS FLORIE.

HAARLEM, 24 October 1857.

A. FLORIE.
B. VAN DER EYKEN.
A. M. FLORIE.

*** In den ouderdom van bijna 87 jaren, overleed heden mijne geliefde Huisvrouw TRIJNTJE DONKER; wij waren circa 51 jaren genoeglijk vereenigd geweest.

EDAM, 25 October 1857.

K. SCHOLTE.
Eenige kennisgeving.

*** Het Zoontje ons op 8 dezer geschonken, werd ons heden ontnomen.

ZAANDAM, 25 October 1857.

H. F. VAN DER SCHEER.
A. VAN DER SCHEER, VAN YSENDOORN.
Eenige kennisgeving.

*** Aan allen, die op onderscheidene wijze, mij hunne deelneming betoond hebben in het overlijden van mijnen geliefden oudsten Zoon, betuig ik langs dezen weg mijnen opregten dank. N. BEETS.
UTRECHT, 24 October 1857.

*** De ondergeteekende JOHANNES NIJHUIS, wonende te Coevorden, maakt, door dezen ter voldoening aan art. 63 en volgenden van het Burgerlijk Wetboek, bekend, dat hij aan Z. M. den Koning een rekwest heeft ingediend, houdende het verzoek om 's Konings toestemming, ten einde aan zijn Zoon GERRIT moge worden vergund, om den Geslachtnaam van BRAKEL bij den zijnen aan te nemen, en zich alzoo in het vervolg te kunnen noemen en teekenen BRAKEL NIJHUIS J. NIJHUIS.
Coevorden, 23 October 1857.

*** Diegenen, welke iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van de Nalatenschap van wijlen den Hoog-Wel-Geboren Heer JAN MAXIMILIAAN Baron VAN TUYLL VAN SEROOSKERKEN, in leven Adjudant van Zijne Majesteit den Koning, gewoond hebbende te 's Gravenhage en aldaar op den 4den October 1857 overleden, gelieven daarvan uiterlijk vóór den 15den November 1857, opgave te doen ten Kantore van den Notaris SCHMOLCK, te 's Gravenhage.

*** *f* 400 CADEAU,

indien men een' Hulponderwijzer van den 2den Rang, P. G., eene vaste BETREKKING zou weten te bezorgen, van minstens *f* 400 jaarlijks; 't zij in of buiten zijn vak. Hij bezit goede attesten en belooft *stipte* geheimhouding. Men gelieve zich *franco* te adresseren onder Letters A. W., aan den Boekh. COSTER, te Alkmaar.

*** G. PILGER Lz. te Broek in Waterland, vraagt een ONDERMEESTER. Brieven *franco.*

*** Iemand van den 3den Onderwijzersrang, in staat tot onderwijs in *moderne talen* en van de P. G., wenscht zich ten spoedigste geplaatst te zien als ONDERMEESTER op eene Dorps-School. Men let meer op fatsoenlijke behandeling dan op hoog Salaris. Adres *franco*, onder Letter K., aan de Boekhandelaren GEBROEDERS HENDRIKSEN, te Rotterdam.

*** In het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen te 's Hertogenbosch, wordt gevraagd een Mannelijke en eene Vrouwelijke BEDIENDE, van het Hervormd Kerkgenootschap, om in dat Gesticht onder genot van Kost, Inwoning en behoorlijk Honorarium, de in het Gesticht opgenomen lijders te surveilleren en op te passen. Diegenen welke hiertoe genegen zijn kunnen zich, onder overlegging van bewijzen van goed gedrag, aanmelden bij den Heer KLUYTMANS, regent van het Gesticht op het hinthamereinde te 's Hertogenbosch. Zij, die meermalen zoodanige lijders hebben opgepast, zullen het eerst in aanmerking komen.

*** In eene Apotheek binnen Alkmaar, wordt ten spoedigste gevraagd: Een BEDIENDE, het Recepteren kundig; mits voorzien van goede getuigschriften. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boekhandelaar H. J. VAN VLOTEN, te Alkmaar.

*** **NOTARIAAT.**
Bij den Notaris G. TER BRAAK, te Eibergen, arrondissement Zutphen, Provincie Gelderland, is gelegenheid tot plaatsing van een JONG MENSCH, van goeden huize, P. G., ter opleiding voor het Notarisambt, tegen billijke vergoeding. Brieven *franco.*

REGISTRATIE.

Ten Kantore van de Registratie te Assen, wordt een bekwaam KLERK gevraagd.
Adres met *franco* Brieven ten voornoemden Kantore.

*** **LEERLING IN DEN BOEKHANDEL.**
Bij een Boekhandelaar, Boekdrukker en Uitgever in Gelderland, bestaat gelegenheid om JONGELIEDEN in deze vakken op te leiden, tegen vergoeding van Kost en Inwoning. Ook kunnen Pr. LETTERZETTERS, vast Werk bekomen tegen goed Loon. Adres *franco* Brieven, onder Letters Z. M., bij A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** **SECONDANTEN OF MUZIJK-ONDERWIJZERS.**
J. RIJNENBERG, Instituteur te Zwammerdam, vraagt IEMAND, die vooral eene goede Zang-methode heeft, en die daarenboven Piano en Viool bespeelt. Brieven *franco.*

*** Een JONG MENSCH uit den fatsoenlijken Stand, te Amsterdam woonachtig, sedert geruimen tijd in het Assurantie-vak werkzaam, zag zich gaarne belast met de Agentuur eener Brand-Assurantie-Maatschappij, of als gevolmagtigde voor een Particulier Assuradeur te fungeren. Reflecterenden, gelieven zich te adresseren onder Lrs. M. A. bij den Boekverkooper J. C. SPIJKER Az., Reguliersplein X. 359, te Amsterdam.

*** Een fatsoenlijk R. K. JONG MENSCH, ervaren in al wat tot de Bediening van Logement, Koffijhuis of Societeit wordt gevorderd, en bekend met administratieve werkzaamheden, zoekt eene conditie.
Adres *franco* Letter A., bij den Boekhandelaar J. A. VAN ZIJL, te Haarlem.

*** Een GEPENSIONEERD ONDER-OFFICIER, van allezins goed gedrag, zich met der woon willende vestigen in eene Gemeente ten Platte Landen in Noord-Brabant, kan tegen billijke belooning, aldaar op een Administratief Kantoor gelegenheid vinden, tot het verrigten van Schrijfwerk.
Adres met eigenhandig geschreven *franco* Brieven, onder Lett. A., bij GEBRs. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch.

*** Een gehuwd PERSOON van de P. G. welke goed en vlug Schrijft, Leest en Rekent, bekwaam als Koetsier, Huisknecht, Tuin- en Boscharbeid, Veeteelt, Melkerij, Jagt en Visscherij enz., van de gunstigste getuigschriften voorzien, zag zich gaarne tegen 1° Mei of vroeger geplaatst. — Adres *franco* onder Lt. A., bij den Boekhandelaar W. J. KRUYT te Arnhem.

*** **OPVOEDING EN ONDERWIJS.**
Eene DAME van ongeveer 30 j., H. G., geëxamineerd voor Talen en Wetenschappen in Z.-Holl., wenscht tegen Januarij of later, eene Dagschool voor Jonge Jufvrouwen te openen op zoodanige plaats, waar dit een goed bestaan kan opleveren. Adres met de noodige inlichtingen en tot nadere correspondentie onder Letters D. S., *franco* aan A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** Men verlangt tegen December e. k. eene GOUVERNANTE van de P. G., in staat om grondig onderwijs te geven in het Hollandsch, Fransch, Duitsch en Engelsch, en in alles, wat tot eene beschaafde opvoeding behoort.— Alléén zij kunnen in aanmerking komen, die reeds in zoodanige betrekking zijn werkzaam geweest. — Adres met *franco* Brieven onder Lt. H., aan den Boekhandelaar W. J. KRUYT te Arnhem.

*** Eene JUFVROUW van de Prot. Godsdienst, zoekt in eene fatsoenlijke burger familie, liefst ten platten lande, tegen billijke betaling, Kost en Inwoning.
Adres met *gefrankeerde* Brieven onder Letters C. B. A., bij den Boekhandelaar C. A. VIEWEG, te Nijmegen.


Eene jonge gezonde MIN, wenschte gaarne in eene Minnedienst geplaatst te worden. Adres Lett. A., aan A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem. Brieven *franco.*

*** *On demande à la Haye, une* GOUVERNANTE *Suisse ou Française de la religion Protestante, d'un âge mur, aupres d'une fille de quartorze ans, pour soigner une éducation parfaite. La préférence sera donnée à celle, qui ait déja achevé une éducation. 's Adresser par lettres affranchies sous l'initiale S., au libraire J. M. VAN'T HAAFF, la Haye.*

MAATSCHAPPIJ VAN LEVENSVERZEKERING,

onder Koninklijke goedkeuring gevestigd
te ROTTERDAM en 'S GRAVENHAGE.

Op den 25sten Julij jl., is te *Rotterdam* gehouden de 21ste Jaarvergadering der Maatschappij, in welke door het Bestuur is voorgelegd de **JAARLIJKSCHE REKENING** en **VERANTWOORDING** over 1856, alsmede de **OPMAKING** van **BATEN** en **LASTEN**, of Balans, aanwijzende den Staat der Maatschappij op 1 Januarij 1857.

Uit al deze stukken, is zoowel de naauwlettende zorg van het Bestuur als de gunstige toestand der Inrigting gebleken, vooral met het oog op de uitkomsten van het op 31 December 1855 omgekomen *vierde* vijfjarig tijdvak, waarbij het slotfonds der Maatschappij gebleken is zoo voordeelig te zijn, dat aan de daartoe geregtigde Deelnemers eene korting van 22 pCt. op derzelver Jaarlijksche Contributien is kunnen toegestaan worden.

Terwijl wijders wordt berigt, dat ter vervanging van den overleden Directeur, den Heer J. G. ARBON, in die Vergadering als zoodanig is gekozen en opgetreden de Heer F. H. BATENBURG, te *Rotterdam.*

Verder nemen Directeuren de vrijheid, bovengemelde Inrigting aan de opmerkzaamheid van het Publiek aan te bevelen, bovenal op grond van hare soliditeit en het hoogst weldadige van haar doel en strekking.

Terwijl de deelname, voor uitkeeringen van *f* 50.— tot *f* 3000.—, betrekkelijk als zeer gering te beschouwen is.
Rotterdam en 's Gravenhage October 1857.

De Directeuren,
P. K. GÖRLITZ.
J. ESSENIUS GREEFF.

DE AGENTEN DEZER MAATSCHAPPIJ ZIJN:
De HH. *C. J. Ebeling*, te Amsterdam; *W. B. de Bruyn*, te Amersfoort; *F. O. Gautier*, te Breda; *G. Boet*, te Delft; *F. J. v. Scheers*, te Dordrecht; *C. Breevelt Schuitemaker*, te Edam, *J. J. v. d. Bosch*, te 's Gravesande; *C. J. Visser*, te Goedereede; *J. Lansen Croin*, te Goes; *W. J. Elsenhorst*, te Haarlem; *J. du Saar*, te Harlingen; *G. Freislich*, te Hasselt; *J. Graat*, te Helder; *G. R. Posthumus*, te Joure; *A. de Mare*, te Leyden; *L. Harmenzon*, te Leeuwarden, *J. L. Heymeriks*, te Maastricht; *H. v. Roijen*, te Mijdrecht; *A. F. Aarts*, te Nijmegen; *D. v. d. Tas Lz.*, te Schiedam; *Koning & Co.*, te Texel; *Cock & v. d. Tou*, te Utrecht; *J. M. Lagerwerff*, te Vlaardingen; *D. v. Stijl*, te Zwartewaal; *J. G. Bethe*, te Zierikzee.

*** **AARDAPPELEN BERIGT.**
Ondergeteekende berigten dat zij weder eene lading puike, *Zeeuwsche* WINTERAARDAPPELEN aangekregen hebben. Monsters zijn te bekomen aan het Schip liggende bij de Melkbrug en Kleine Houtstraat te Haarlem.

Cs. KOELEWIJN
J. VAN DER LAAN.

AAN DE LIEFHEBBERS VOOR BLOEMEN!
Ondergeteekende geeft door deze de gelegenheid tot versiering te doen bezorgen op *franca* aanvraag met kwit.: PAKETJES BLOEMBOLLEN als 12 Hyacinten div., 12 Tulpen div., 12 Narcissen en Jonquilles, 50 Crocussen à *f* 5. *Voor den Tuin*: 100 div. Tulpen, 100 Crocussen, 100 andere soort à *f* 5, Kroonstamroozen 30 soorten *f* 25, Struikroozen 100 stuks *f* 30, Pionieroozen 30 stuks div. *f* 10, vaste Planten 100 soorten *f* 20, Dhalia's Planten tot verzending 30 soorten op naam *f* 12, Gladiolussen in soorten *f* 10 per 100 st. Adres de Bloemist A. OUTSHOORN, te Oegstgeest.

MANUFACTUREN,

GROOTE HOUTSTRAAT.
FREKKER & Co., hebben de eer hunne geachte Begunstigers den ontvangst te berigten van den nieuwste MODEL-MANTELS, MUTSEN & COIFURES, alsmede van een groot assortiment CHÂLES & DOEKEN, ROBES à VOLANTS en à QUILLE, nieuwe Zijden en andere STOFFEN voor het Saisoen.

MODES.

C. C. VAN DEN BERG VAN DIJK, berigt door deze de Dames dat zij de **MODELLEN** heeft ontvangen.
Haarlem, Anegang.

N. DORLAND,

MODISTE te PURMERENDE,
heeft ontvangen de MODELLEN van DAMES-HOEDEN, voor het aanstaande Winter-saisoen.

J. A. ZUUR,

TE LEYDEN,
Kaarsenfabriekant en Grossier in gedroogde Fruiten.

Gewone VETKAARSEN........	per 100 N. &	*f* 70.—
Nieuwe Gedroogde APPELEN....	„ 100 „ „	46.—
Nieuwe Gedroogde PEREN......	„ 100 „ „	50.—

à Contant zonder kortingen.

*** **MAGAZIJN VAN MANUFACTUREN,**
GROOTE MARKT TE HAARLEM.

A. VON DER MÖHLEN, heeft de eer zijne geachte begunstigers den ontvangst te berigten der MODELLEN van MANTELS, SORTIE DE BALS, HOEDEN, MUTSEN, COIFFURES en NOUVAUTES voor het Winter-Saisoen.

Groote sorteringen Zijden en Wollen WINTERSTOFFEN, ROBES à QUILLES, CHALLONGS, DOEKEN LINGERIEN, BLOEMEN, LINTEN, GALLONS, HANDSCHOENEN ENZ. ENZ.

De Lakenwinkel is mede ruim voorzien van solide Zwarte en Gekleurde LAKENS, BUKSKINGS, CASTORS, DRAPS RUSSIE, DOUBLE FAÇES, BEVERS, BAAIJEN, FLANELLEN, DUFFELS, de nieuwe Moderne STOFFEN voor Heeren en Dames MANTELS, BURNOUS, en PALETOTS en verdere Heeren Artikelen.

MAGAZIJN VAN SCHRIJFBEHOEFTEN ENZ.
C. J. GEIJER & Cie.,
Groote Houtstraat bij de Anegang,
Wijk 3, N°. 623, te HAARLEM.

Ontvangen: Een' groote voorraad zeer fraaije en goedkoope JAS- of PIQUET-, WHIST- en HOMBER KAARTEN welke van 4½ Cent tot 25 Cents het spel en bij het dozijn nog lager verkrijgbaar zijn; alsmede alle soorten van Rekening-papieren, gelijnde- en ongelijnde Registers, Grootboeken, Gesteendrukte Rekeningen, Wissels, Assignatien, Quitantien à 15 Cents de 100 stuks, Schoolschrifte, Metalen en ordinaire Leijen, Griffels, Penhouders, Lak en Ouwels, gekleurde- en zwarte Schrijf-Inkt, Teekenpennen en Teekenkrijt, Passerdoozen, Ordinair-, Gekleurd- en Goud- en Zilver-Zand, Vederen- en Stalen Pennen, Cachetten met en zonder naam, Liniaals van af 3 Cents, Zak-, Wissel-, en Teeken-Portefeuilles; voorts alle soorten van Post-, Schrijf- en Pak-Papieren, Marmer, Effen- en Gebloemd Chits, Kinderprenten, Prenteboekjes van af 5 Cents, Envelloppes; en voorts alles wat tot de Kantoor- en Schrijfbehoeften behoort. Alles aan zeer lage en vaste prijzen en à contant.

Heeren Winkeliers en Uitverkoopers genieten een ruime korting. Brieven en bestellingen *franco*.

*** **Terstond te HUUR:** Een groot net onderhouden HUIS, op eenen vrolijken stand digt bij de Beurs. De tegenwoordige Bewoner tot Mei huur hebbende, is genegen, die tot verminderden prijs over te doen, of ook Gordijnen en Kleeden te laten blijven, voor eene Familie, die *de wintermaanden in Amsterdam* wil doorbrengen. Adres *franco*, Letters S. P., aan SEYFFARDT'S, Boekhandel aldaar.

Aan hetzelfde adres wordt tegen 4% **5000 gulden** *als eerste Hypotheek gevraagd*, op een Huis dat meer als dubbele waarde heeft.

*** **HEEREN GENEESKUNDIGEN, RESSORT 's GRAVENHAGE!**

Men wenscht over te nemen een GENEES-, HEEL & VERLOSKUNDIGE ZAAK, welke 's jaarlijksch niet minder dan *f* 2,000.— rendeert, bij voorkeur waar zich geen Geneeskundige bevind. Iemand genegen zijnde dergelijke Zaak door ouderdom of andere omstandigheden over te doen, gelieve zich te adresseren met *franco* Brieven onder de Letters W. W., bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel Hoogstraat Rotterdam.

*** **TE KOOP.**

Eene Nieuwe naar den laatsten smaak bewerkte VIGILANTE, en eene weinig gebruikte, goed onderhoudene VIGILANTE voor vier personen, met Zijden en Laken bekleed, Spiegelglazen en Mechaniek Treedje en wat verder aan een solieden Rijtuig behoort. *Franco* te bevragen bij den Zadelmaker R. VAN DER MONDE, te Utrecht.

W. G. KLEMAN, Makelaar, zal op Maandag den 2den November 1857, des middags ten 12 ure, ten overstaan van den Notaris N. J. VAN DER MOOLEN, op den Stal op Keizersgracht tusschen de Leidsche- en Spiegelstraten, N°. 706, te Amsterdam, Verkoopen:

Eenige diverse PAARDEN, waarbij 3 Bruine en 2 Zwarte in goeden staat zijnde WERKPAARDEN, gebruikt in de Stads Moddermolen en van af heden te zien; een goed onderhouden Briska, met zakkende Portier- en Voorglazen, een fraaije Barouchette, een Vigelante, een Coupé Koets, een voor Stads- en Reisgebruik ingerigte Calesch, een nieuwe Jagtwagen met geoliede Bak, een Phaëton, een Narrenslede en een Boeren Vrachtwagen; onderscheidene Spannen Koets-, Wagen- en Tilburie-Tuigen, waarbij een Span nieuwe Tuigen met wit monteersel, gekleurd leder Narrentuig met dubbele Hangers, Harddravers Hoofdstellen, Dekken, Zwepen en vele andere STALGOEDEREN; mitsgaders eenige nieuwe bonte Rijtuigkleedjes, Koetsiers Mutsen, halve Laarzen en Kragen. Alles op den Verkoopdag te zien. Iemand iets ter verkoop hierbij willende voegen, of nader onderrigt begeerende, spreke met gemelden Makelaar.

*** **VERKOOPING.**

Op Dingsdag den 3den November 1857 en volgende dagen, in het Lokaal ***de Zon***, te Amsterdam, van: ***Kostbaarheden, Zilverwerk, Schilderijen, Beeldhouw- en Kunstwerken***, *keurige* ***Prentwerken***, *precieuse* ***Ornementen*** *en ongemeen prachtigen* ***INBOEDEL.***

Te bezigtigen op Vrijdag en Zaturdag aanstaande particulier en Maandag voor een ieder.

De Catalogus is op *franco* aanvrage te bekomen bij L. GIJSELMAN EN ZOON, te Amsterdam en bij A. ENGESMET, te Haarlem.

*** Op den 6den en 20sten November 1857, 's middags ten 12 ure, zal in *de Haas* te Elburg, bij inzet en toeslag worden verkocht: 1° Het HEERENHUIS en ERF, staande aan de Beekstraat te Elburg, bevattende 6 Behangene Kamers, waarvan 3 met Stookplaatsen voorzien, Keuken, Kelder, Zolders, opene Plaats, enz., verhuurd tot 1 Mei e. k. tegen *f* 100 's jaars; en 2° Het HUIS en ERF, staande op den hoek van de Kerk en Beekstraat te Elburg, inhoudende 7 Vertrekken, Broodbakkerij, Kelder, Zolder, enz., zeer geschikt voor Ambachts- en Winkelbedrijf. Inlichtingen zijn (op *franco* Brieven) te bekomen ten Kantore van Mr. G. A. HOEFHAMER, Notaris te Elburg.

*** Uitgave van SURINGAR te Leeuwarden:

BESCHOUWINGEN VAN DE BESTANDDEELEN EN EIGENSCHAPPEN DER

LUCHT,

EN VAN DE VERSCHIJNSELEN IN ONZEN

DAMPKRING,

DOOR

Prof. C. J. MATTHES.

Dit werk, een gedeelte uitmakende der *thans voltooide, geheel nieuwe uitgave* van **J. A. UILKENS**, *de volmaaktheden van den Schepper in zijne Schepselen beschouwd*, wordt, op het dikwijls en van vele zijden geopenbaard verlangen, *afzonderlijk* verkrijgbaar gesteld voor *f* 6,90.

De overige deelen, uit welke deze uitgave bestaat, zijn mede *afzonderlijk* verkrijgbaar, onder de navolgende titels:
Prof. F. KAISER, *Beschouwingen van den Sterrenhemel* en **Dr. E. M. BEIMA**, *Natuurkundige beschrijving van onzen Aardbol* *f* 7,50.
Prof. J. VAN DER HOEVEN, *Natuurlijke Geschiedenis van het dierenrijk* *f* 8,85.
Prof. H. C. VAN HALL, *Natuurlijke Geschiedenis van het Plantenrijk* *f* 5,75
Prof. F. A. W. MIQUEL, *Beschouwingen over de Delfstoffen en de Geschiedenis der Aarde* *f* 8,50.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft uitgegeven de *negende Aflevering*, jaargang 1857, van het

NEDERLANDSCH MUSEUM.

GESCHIED- EN LETTERKUNDIGE MERKWAARDIGHEDEN, NATUURBESCHRIJVINGEN, AARDRIJKSKUNDIGE BIJZONDERHEDEN, HISTORISCHE EN ROMANTISCHE VERHALEN.

Het **NEDERLANDSCH MUSEUM** verschijnt in wekelijksche Afleveringen van 1 vel of in maandelijksche Afleveringen van 4 of 5 vellen druks (32—36 pagina's) klein folio formaat, en wordt versierd

MET VIER UITMUNTENDE STAALGRAVUREN.

DE PRIJS PER JAARGANG IS DRIE GULDEN.

NB. Van de meeste der vorige jaargangen zijn nog Ex. te verkrijgen.

*** **DE 5 KAPITALE BOUWPLAATSEN, DAGHUURDERSPLAATS en LOSSE LANDERIJEN en HEIDE.**

Staande en gelegen in de Gemeente *Wisch* en *Aalten*, in vroegere Couranten aangekondigd, op den 22sten October 1857, ten overstaan van den Notaris VAN ZUIDAM te Terborg, publiek geveild, zijn Ingezet als volgt:

De BOUWPLAATS *BOSCHKAPEL* met DAGHUURDERSPLAATS *OTTENHUIS*	op *f* 20,010.—
De BOUWPLAATS *WISSINK*	„ „ 20,250.—
De BOUWPLAATS *WILDENBEEST*	„ „ 18,500.—
Het *SCHOLTENBOSCH*	„ „ 6,000.—
De BUILSHEIDE	„ „ 200.—
Deze massa op	*f* 64,869.—
De BOUWPLAATS *BREUKELAAR*	op *f* 28,300.—
De HEIDE bij het *Tolhuis*	„ „ 130.—
De BOUWPLAATS *HOFS*	„ „ 18,295.—
De losse LANDERIJEN op *HIDDINK*	„ „ 19,085.—
Deze massa op	*f* 66,671.—
De HEIDE onder *Aalten*	op *f* 1,300.—

De tweede veiling blijft bepaald op den 5den November en van de Zware EIKEN, BEUKEN, DENNEN en PEPPELENBOOMEN op Donderdag den 29sten October; beide e. k.

Informatien en aanwijzing, als bij de vroegere annonces. (Brieven *franco*.)

*** **FINALE VERKOOP.**

De Notaris VAN DER GOES, te Beek, zal op Donderdag den 5den November 1857, des avonds om 8 ure, ten Huize van den Societeitshouder *Van Dam*, te Nijmegen, finaal Verkoopen:

1°. Het BUITENGOED *TIVOLI* genaamd, gelegen te Ubbergen, aan den Straatweg, bij vorige annonces breeder omschreven.

Ingezet en met de hoogen gebragt op *f* 7400.—.

De Kooper kan de helft der koopsom à 4½ % in het pand gevestigd houden.

2°. Het HUIS en ERF, te Nijmegen aan de Ridderstaat, bewoond bij den Heer Mr. *Putman Cramer*.

Ingezet op *f* 3850.—.

Te bezigtigen op Woensdag den 4den November van 's morgens 11 tot des namiddags 2 ure, mits belet vragende.

*** De Notaris J. EYKEN, te Purmerende, zal op Vrijdag den 13den November 1857, des avonds ten 7 ure, in het Logement „*den Doelen*" aldaar, in publieke Veiling presenteeren te verkoopen:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd DUBBELD HUIS en ERVE, ingerigt tot Woonhuis en Brood- en Koekbakkerij, doch ook bijzonder geschikt tot uitoefening van allerlei Affaires. en daartoe zeer gunstig staande en gelegen in het Padjedijk te Purmerende, geteekend Sectie C. N°. 350 en 351, groot 1 Roede 69 Ellen, met alle daarbij behoorende Gereedschappen.

Dadelijk te aanvaarden.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris EYKEN, in de Hoogstraat te Purmerende.

*** Bij GEBROEDERS BINGER, uitgevers te Amsterdam, ziet het licht:

NATUURKUNDIGE ATLAS.

Vrij bewerkt naar de Engelsche en Hoogduitsche Uitgave, en met nieuwe figuren vermeerderd door

J. H. VAN KOTEN,

Onderwijzer der Wiskunde aan het Stedelijk Gymnasium-Privaat-docent in de Wis- en Natuurkunde te Amsterdam, bevattende elf gr. 4°, fraai gekleurde Platen, op zwaar Bristol-Karton, in Linnen Portefeuille met Vergulden Stempel, benevens eene *Beschrijving* van circa 5 vel Druks, 4°. formaat, in 2 kolommen, gebrocheerd. Prijs *f* 5,—.

VERKOOPING VAN BOEKEN TE ARNHEM,

welke zal plaats hebben in November aanstaande bij P. A. DE JONG, Boekhandelaar. Partijen ter bijvoeging worden op voordeelige Conditiën aangenomen tot den 10den November 1857. Brieven *franco*.

*** Bij C. VAN DER POST Jr. te Utrecht, komt van de pers:

DE GENEESKUNDIGE WETS-ONTWERPEN,

BESCHOUWD

door den Hoogleeraar ***B. F. SUERMAN.***

*** Door de Vereeniging ter bevordering van Christelijke Lectuur is uitgegeven en bij H. HÖVEKER en verder alom te bekomen:

BESCHOUWING

VAN HET

TWEEDE BOEK VAN LUKAS,

GENAAMD

HANDELINGEN DER APOSTELEN,

DOOR

Mr. I. DA COSTA,

Eerste Deel, 2e Stuk.

Prijs *f* 1.30.

*** Bij den Boekhandelaar H, C. A. CAMPAGNE te Tiel, is onlangs verschenen en verder alom te bekomen:

DE VOORWERELDLIJKE SCHEPPINGEN,

VERGELEKEN MET

DE TEGENWOORDIGE

IN TAFEREELEN GESCHETST

DOOR

P. HARTING,

Hoogleeraar aan de Utrechtsche Hoogeschool.

Met 4 Steendrukplaten en 168 Glyphogr. Figuren. Prijs *f* 6,50.

MENSCHKUNDE.

Eene handleiding tot de kennis van den Mensch

VOOR BESCHAAFDE LEZERS;

DOOR

DR. K. F. BURDACH.

Naar de tweede door **Dr. E. BURDACH** *geheel omgewerkte, uitgave uit het Hoogduitsch vertaald.*

(Met 3 uitslaande Platen en vele Glyphographische figuren in den tekst.) **Prijs *f* 4,50.**

*** De GEBROEDERS VAN CLEEF te *'s Gravenhage* hebben uitgegeven:

Iets over de Emancipatie der Slaven, door eenen voormaligen bewoner der Kolonie Suriname 1856. 8° . . . . *f* 1,50.

*** LUCAS BUSSCHER, landbouwer, op het Deegveld, bij Nordhorn, graafschap Bentheim, verklaarde mij deze week, dat hij van zware rheumatiek genezen is door een **Goldbergschen Ketting**, die hij bij mij had laten koopen.

Delden, 17 *October* 1857. A. B. GERRITSEN.

GOLDBERGER'S KETTINGEN

genezen rheumatische hoofdpijn, doofheid, hartkloppingen, verlamming, zware chronische hoofdpijn en daardoor veroorzaakte toevallen en duizelingen, pijn in de lenden, gewrichtspijn, knubbeljicht, aangezigtspijn, kiespijn, kramp in de borst en in de kuiten, oorpijn, enz.

GOLDBERGER'S KETTINGEN kosten *f* 1,80, *f* 2,70, *f* 3,60, *f* 5,40.

GOLDBERGER'S OORMAGNETEN *f* 1,80 het paar.

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts, (10/28 57.)

Te Haarlem bij JOH ENSCHEDÉ EN ZONEN.